

Aantekenen

Onderzoeksraad voor Veiligheid

T.a.v. mr. C.A.F.J. Verheij

Postbus 95404

2509 ck Den Haag

Datum 28 juni 2024

Ons kenmerk HBR400013238-1651010484-6138

Aantal bijlagen 0

Contactpersoon [REDACTED]

Telefoon +31 [REDACTED]

E-mail [REDACTED]@portofrotterdam.com

Onderwerp: Reactie op rapport "Aanvaring van een watertaxi met een havenrondvaartboot – Nieuwe Maas, Rotterdam"

Geachte mevrouw Verheij,

Met deze brief reageer ik op de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, genaamd 'Aanvaring van een watertaxi met een havenrondvaartboot', welke op 17 januari 2024 is gepubliceerd.

Het scheepsongeval heeft grote indruk gemaakt op de passagiers, omstanders en hulpverleners. Als Divisie Havenmeester waren wij ook aangedaan door het scheepsongeval, en de beelden die wij hiervan hebben gezien staan nog steeds op ons netvlies geschreven. Het onderzoeksrapport onderschrijft mijn zorgen met betrekking tot het veilig en bedrijfsmatig vervoer van passagiers op de Nieuwe Maas, en in het bijzonder de (snelle) passagiersvaart met minder dan 12 personen.

In het rapport heeft u een aantal aanbevelingen gedaan. Hieronder geef ik per aanbeveling mijn inhoudelijk reactie:

Aan Watertaxi Rotterdam

1. Breng de eigen interne richtlijnen in overeenstemming met de landelijk en plaatselijk geldende wet- en regelgeving. Zorg er vervolgens voor dat deze richtlijnen consequent worden nageleefd binnen de organisatie. Het implementeren van regelmatige trainingen kan hierbij helpen.

Hoewel deze aanbeveling aan de Watertaxi is gericht, wil ik er toch graag op reageren. De interne richtlijnen van de watertaxi, en de naleving daarvan, zijn een terugkerend onderwerp in het periodiek overleg met de aanbieders van bedrijfsmatig passagiersvervoer op de Nieuwe Maas waar ook de Divisie Havenmeester is vertegenwoordigd. Dit periodieke overleg wordt onder de deelnemers het "ronde tafel overleg" genoemd en zal ik in deze verdere brief zo blijven noemen. Naast het ronde tafel overleg is er elk kwartaal een operationeel overleg tussen een Operationeel Manager van de Divisie Havenmeester en het management van de Watertaxi, waarin ook de naleving van wet- en regelgeving wordt besproken. Tevens neemt de Divisie Havenmeester direct contact op met het

management van de Watertaxi wanneer er een scheepsongeval of ander voorval met een watertaxi wordt geregistreerd, omdat wij als Divisie dit meteen erna met hen willen bespreken.

2. Zorg dat de schipper van de watertaxi de vaartaak zo kan uitvoeren dat afleiding tot een minimum beperkt wordt. Relevante informatie moet goed beschikbaar zijn, zonder voor de schipper irrelevante communicatie. Te denken valt aan een van de passagiers afgescheiden werkplek, een ergonomisch dashboard met direct voor de schipper beschikbare relevante informatie en een intern communicatiekanaal met enkel selectieve oproepen.

Hoewel deze aanbeveling aan de Watertaxi is gericht, wil ik er toch graag op reageren. De Divisie Havenmeester steunt de maatregelen van het management van de Watertaxi, om de afleiding van de schipper tot een minimum te beperken, zodat de schipper zich kan concentreren op de vaartaak en *situational awareness* in dit drukke vaargebied. Wanneer afleiding van de schipper heeft meegespeeld bij klachten over vaargedrag, een scheepsongeval of ander nautisch voorval, dan bespreken wij als Divisie dit ook met de Watertaxi.

3. Zorg dat het al opgezette overleg met alle betrokken partijen bij het bedrijfsmatig passagiersvervoer over de Nieuwe Maas, een regulier besluitvormend overleg is, waarin concrete en toetsbare afspraken gemaakt worden om het varen veiliger te maken, waarbij tenminste aandacht is voor:

- vaargedrag en vakbekwaamheid;
- toepassing wet- en regelgeving;
- (marifoon)communicatie en aanspreekbaarheid.

Als Havenmeester onderschrijf ik deze aanbeveling. De Divisie Havenmeester richt het ronde tafel overleg in met de vaste agendapunten die in deze aanbeveling worden genoemd. Het overleg vindt minstens twee keer per jaar plaats onder onze regie. Besluiten die in dit overleg zijn genomen, worden vastgelegd en op naleving getoetst.

Het doel van dit overleg is om samen met alle betrokken partijen die bedrijfsmatig passagiersvervoer over water aanbieden de "best practices" en leerpunten uit te wisselen op basis van concrete voorbeelden. Zo ontstaat er een cultuur waarin reflecteren op veilig vaargedrag de norm is.

Tijdens ditzelfde overleg geven alle toezichthouders, waaronder wij als Divisie, toelichting op het belang van naleven van de geldende wet- en regelgeving. Daarbij worden de belangrijkste scheepsongevallen en andere nautische voorvallen uit de voorgaande periode gezamenlijk met de deelnemers besproken.

4. Neem samen met betrokken partijen, zoals Watertaxi Rotterdam, Koninklijke Spido en Waterbus, maatregelen om de complexiteit van de vaarweg op de Nieuwe Maas te reduceren, en in te richten op een manier die past bij veilig gebruik, zowel nu als in de toekomst.

Als Havenmeester onderschrijf ik deze aanbeveling. Allereerst gaat de Divisie Havenmeester daar waar het mogelijk is maatregelen introduceren die vrijwillig door betrokken partijen kunnen worden opgevolgd. Daarnaast wordt er gekeken naar afdwingbare maatregelen waar wet- en regelgeving voor nodig is. Samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de gemeente Rotterdam zij wij als Divisie in gesprek over hoe de huidige wet- en regelgeving kan worden aangepast. Wij

willen als Divisie de volgende maatregelen nemen om de complexiteit op de vaarweg te verminderen.

- Ten eerste heb ik als Havenmeester nu al mogelijkheden om de complexiteit van de vaarweg te verminderen;
 - o zo ben ik continu in gesprek met de relevante stakeholders en oefen ik invloed uit op de interne vaarinstructies van partijen die bedrijfsmatig vervoer van passagiers aanbieden, bijvoorbeeld door hen de aanbevolen vaarpatronen te laten gebruiken;
 - o daarbij houd ik toezicht op naleving van de vaarregels, zoals die zijn beschreven in het Binnenvaartpolitiereglement en de Havenverordening Rotterdam 2020;
 - o daarnaast zet ik waterstewards in om contact met recreatievaart te bevorderen om hen bewust te maken van de gewenste vaartrajecten in de nabijheid van alle beroepsvaart en de samenhang daarvan op de rivier;
- Ten tweede creëer ik draagvlak voor gezamenlijke maatregelen door met de experts van de betrokken partijen in een breder kader een "Nautical Risk Assessment" te organiseren. Dit is een objectieve risicobeoordeling voor verschillende scenario's van waaruit een gedeeld risicobeeld met de betrokken partijen ontstaat. Vanuit dit gedeelde risicobeeld kunnen vervolgens, samen met de betrokken partijen, mitigerende maatregelen worden opgesteld die breed draagvlak hebben bij de partijen. Dit brede draagvlak zal naar mijn verwachting de implementatie van deze maatregelen bevorderen.
- Ten derde voert de Divisie Havenmeester met toenemende urgentie gesprekken met de gemeente Rotterdam om, met het oog op de verwachte intensivering van het verkeer op de Nieuwe Maas en het toekomstige gebruik van de vaarweg, te bepalen welke maatregelen bijdragen aan het reduceren van de complexiteit van de vaarweg. En hoewel deze aanbeveling niet is gericht aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, worden deze gesprekken niet alleen met de gemeente Rotterdam, maar ook met het ministerie gevoerd.

5. Zorg voor wet- en regelgeving voor het bedrijfsmatige vervoer van twaalf of minder passagiers op het water.

Deze aanbeveling is gericht aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Echter, de Divisie Havenmeester levert, zoals hierboven vermeld, graag een bijdrage aan de invulling van wet- en regelgeving met betrekking tot het bedrijfsmatige (snelle) vervoer van twaalf of minder passagiers op het water. Wij zijn als Divisie sinds enige tijd in gesprek met het ministerie hierover.

Ook kan ik u informeren dat Divisie Havenmeester op verzoek van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat lid is geworden van de landelijke werkgroep die tot doelstelling heeft om te komen tot eenduidige wet- en regelgeving voor het bedrijfsmatig vervoer van maximaal 12 passagiers over het water.

Datum 28 juni 2024
Ons kenmerk HBR400013238-
1651010484-6138

De komende periode ga ik als Havenmeester, samen met mijn Divisie, verder aan de slag met het uitwerken van de door u genoemde aanbevelingen. Ik dank u voor deze aanbevelingen, want deze zijn voor mij zeer waardevol voor het verder verbeteren van de veiligheid in de Rotterdam haven en in het bijzonder de veiligheid van de (snelle) passagiersvaart met minder dan 12 personen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

René de Vries
Havenmeester Rotterdam
Rijkshavenmeester regio Rotterdam-Rijnmond